

ב"ה

י"ט כסלו

י"ט כסלו 'זמן חירותנו'

מצינו בנוגע לכללות הענין דמתן תורה: שכדי להגיע למתן תורה - הוצרכה להיות הקדמת המסירת נפש של בני ישראל בהיותם בגלות מצרים, בעבודת פרך כו', אשר, למרות כל הגזירות כו', עמדו בתוקף להתנהג בדרכם, ולא שינו את שמם ולבושם כו' (ככל פרטי הדברים שנימנו במדרשי חכמינו ז"ל), והיינו, שאפילו בענינים החיצוניים, כמו לבושים, היו מובדלים מכל השאר, ובלשון הכתוב: "בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים על ההר הזה", והיינו, שהציאה ממצרים בתור עם - לאחרי המבחן ב"כור הברזל" של מצרים, שלא מתיראים ממנו, ונשארים בשלימות בתור עם - היא ההכנה המתאימה לקבל את התורה באופן שנעשים עבד לה' ("תעבדון את האלקים").

אבל אף על פי כן, אימתי ניתנה התורה - לא בשעה שבני ישראל היו עדיין במצרים, אפילו לאחרי ש"בראש השנה בטלה עבודה מאבותינו במצרים", אלא דוקא לאחרי שנעשה מצב של "זמן חירותנו", בהיותם במצב של חירות לגמרי, "בהוציאך את העם ממצרים" - דוקא אז ניתנה להם התורה, שהיא החירות האמיתית, כמאמר רבותינו ז"ל "אין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתלמוד תורה".

וטעם הדבר - בפשטות - שהרי רצונו של הקב"ה שבני ישראל ילמדו תורה ויקיימו מצוות, ולכן לאחרי שיהודי מוכיח שהוא אכן שייך וראוי לכך, על ידי זה שעומד בנסיגות ועובד עבודתו מתוך מסירות נפש, נותן לו הקב"ה את האפשרות ללמוד תורה ולקיים מצוות מתוך הרחבה, שרק אז יכול להיות הלימוד והקיום בשלימות:

בנוגע ללימוד התורה - אף שיכולים ללמוד תורה גם במצב של העדר המנוחה כו', הרי במצב כזה קשה להבין, וקשה לבוא לבירור האמת, וכדאיתא בגמרא שהתורה שלומדים בזמן הגלות – "תלמוד בבלי" - נקראת "במחשכים הושיבני".

וכן בנוגע לקיום המצוות - הרי רואים שאפילו לאחר מתן תורה יכול להיות קיום המצוות בשלימות דוקא לאחר שבני ישראל יוצאים מהגלות, כמו שכתוב בנוסח התפלה: "ושם נעשה לפניך . . . כמצות רצונך", ואף שבפשטות קאי על מצות הקרבנות, הרי בזה נכלל גם כללות הענין דקיום המצוות, שבזמן הגלות אינו יכול להיות בשלימות הנדרשת לפי רצונו של הקב"ה, אלא דוקא כאשר בני ישראל נמצאים במעמד ומצב של חירות.

כלומר: ההכנה לזה היא אמנם על ידי זה שיהודי מראה שאפילו בהיותו בגלות הנה מצד נשמתו הרי הוא נמצא במצב של חירות, וכנוסח הידוע שרק הגוף נמצא בגלות, אבל הנשמה לא היתה מעולם בגלות, ואין לאומות העולם בעלות על הנשמה, אלא, שעדיין יכול להיות מצב שהנשמה נשלטת על ידי הנהגת הגוף, ולכן בוחנים ומנסים את היהודי, שגם בהיותו בגלות מצרים, אשר "כל הגליות נקראו על שם מצרים על שם שהם מצירות לישראל", הנה לא זו בלבד שהנשמה אינה תחת שליטת הגלות שמצד הגוף, אלא אדרבה, למרות שנמצאים עדיין בזמן הגלות, מנהיגה הנשמה את הגוף; אבל אימתי התורה היא בשלימות - דוקא כשישנו גם מצב של חירות כפשוטו, כפי שהיה "בהוציאך את העם ממצרים".

וכן הוא בנוגע ל"ט כסלו: אפילו אם חס ושלום לא היתה הגאולה - הרי זה דבר פשוט שבני ישראל היו ממשיכים בלימוד פנימיות התורה, שהרי בני ישראל הורגלו כבר לענין המסירות נפש בכלל, ובפרט בנוגע ללימוד התורה, כפי שרואים בדברי ימי חיי עם ישראל במשך אלפי שנים;

אבל, כיון שרצונו של הקב"ה שלימוד פנימיות התורה יהיה בשלימות, שיהיה נתפס בכל העומק והרחבות, ועד שעל ידי העבודה ד"יפוצו" יגיעו "מעיונתך" גם "חוצה" - לכן הוצרך להיות ענין החירות גם מצד

ממשלת המדינה ההיא, שגם הממשלה תכיר שזוהי שיטה שמתאימה עבור בני ישראל (עד כמה שאפילו גוי יכול להבין זאת), ולכן הוציאו לחירות (על ידי זה שהוציאו לחירות את רבינו הזקן) גם את המשך לימוד השיטה והפצתה בכל רחבי המדינה, שבה נמצא אז רוב מנין ורוב בנין של בני ישראל.

קטע משיחת י"ט כסלו, רשימת השומעים בלתי מוגה

תו"מ ה'תש"ל חוברת א ע' 3.

- 1 מכילתא בא יב, ו. ויק"ר פל"ב, ה. לקח טוב תבוא כה, ה.
- 2 שמות ג, יב.
- 3 ואתחנן ד, כ.
- 4 ר"ה יא, ריש ע"ב.
- 5 אבות פ"ו מ"ב.
- 6 סנהדרין כד, א.
- 7 איכה ג, ו.
- 8 מוסף דיו"ט. וראה תו"ח ר"פ ויחי. המשך וככה תרל"ז פי"ז ואילך (סה"מ תרל"ז ח"ב ע' תכ ואילך). ועוד.
- 9 ראה סה"ש תרפ"ז ע' 170. וש"נ.
- 10 ב"ר פט"ז, ד.

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולע"נ הרב גבריאל נח זוגתו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"ת ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחיו
שלמה נחמ"ה, צבי"ה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,
שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה